

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-02

№ 94-28/15-22 (9940)

"15" січня 2018 р.

**Комісару ЄС з питань розширення
та європейської політики сусідства
пану Йоганнесу Хану**

**Копія: Голові Представництва
Європейського Союзу в Україні
Пану Хюгу Мінгареллі**

Шановний пане Хан!

Хочу поінформувати Вас, що, незважаючи на зусилля Комітету Верховної Ради України з прав людини, міжнародних та громадських організацій, з липня минулого року Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо права на отримання пенсій окремим категоріям громадян, реєстр №6692, не вноситься до порядку денного парламенту України.

Подібними діями керівництво Верховної Ради України порушує конституційне право громадян України, зокрема тих, хто залишився на тимчасово окупованій території Донбасу, та вимушених переселенців, на отримання пенсій. Також очевидно порушуються міжнародні правові зобов'язання, адже зрозуміло, що пенсія є власністю громадян і вони не можуть бути позбавлені свого майна за дискримінаційними ознаками. Припинення пенсійних виплат є порушенням прав мирного володіння своєю власністю. Такими діями наноситься серйозна шкода соціальній згуртованості, ускладнюється процес досягнення миру та майбутнього примирення.

Проблема невиплати пенсій була одним з предметів обговорення під час спільного засідання Комітету Верховної Ради з прав людини та підкомітету Європейського Парламенту з питань прав людини, яке відбулося 12 жовтня минулого року у Брюсселі.

Комітет Верховної Ради з прав людини, неодноразово порушував це питання на засіданнях Погоджувальної Ради. Крім того, було надіслано три

письмових звернення до Голови Парламенту Андрія Парубія з проханням внести зазначений законопроект до порядку денного ВРУ, але жодної відповіді так і не було надано.

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо права на отримання пенсій окремим категоріям громадян, реєстр. № 6692, розроблений за сприяння міжнародних організацій, зокрема, ООН, Ради Європи, Міжнародного Комітету Червоного Хреста, Норвезької ради в справах біженців, а також українських та міжнародних неурядових організацій, та був підтриманий ключовими Комітетами ВРУ, включаючи Комітет з прав людини та Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення.

Цей законодавчий акт спрямований на забезпечення реалізації гарантованих Конституцією України прав і свобод громадян України, а саме пенсіонерів, які були змушені залишити своє місце проживання з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, проявів насильства, та порушень прав людини, а також осіб, які не мали можливості переїхати з непідконтрольних українській державі територій через стан здоров'я та інші причини.

Законопроектом № 6692 передбачається, що пенсіонери, які проживають на тимчасово непідконтрольній території, отримуватимуть пенсії, стаючи на облік в пенсійному фонді на підконтрольній території, через українську банківську систему, але без необхідності оформлення довідки переселенця.

Ухвалення даного законопроекту забезпечить створення рівних умов доступу до пенсійного забезпечення усіх громадян України незалежно від місця проживання та факту внутрішнього переміщення.

Автори законопроекту вважають, що його ухвалення Верховною Радою стане позитивним першим кроком для вирішення проблеми відновлення пенсійних виплат цим категоріям населення та продемонструє політичну волю української влади до захисту громадян, які залишились на непідконтрольній території.

Також слід повідомити, що авторитетні громадські організації, які займаються захистом прав і свобод ВПО, такі як «Донбас SOS» та Громадський холдинг «Група Впливу», наголошують, що Кабінетом Міністрів України була створена система, в рамках якої громадяни України, які проживають на тимчасово непідконтрольній території, можуть отримати пенсію тільки після отримання довідки переселенця. Не запропонувавши жодної іншої альтернативи, Уряд суттєво посилив процедури контролю за виплатами пенсії та соціальних виплат для переселенців. Наприклад, було ухвалено Постанову № 365, якою визначається, що за рішенням місцевих комісій громадянам може бути припинена виплата пенсії. Ця Постанова неодноразово була оскаржена у

судах; на даний час винесено вже більше сотні судових рішень на користь пенсіонерів, в яких зазначається, що такі підзаконні акти суперечать Конституції та є дискримінаційними. При цьому прив'язка до довідки створює проблеми і для пенсіонерів, які змінили місце реєстрації, інтегрувалися на новому місці і хочуть відмовитися від дискримінаційних процедур, що пов'язані з довідкою переселенця. Однак, їм все одно припиняють виплати, поки вони не отримають таку довідки.

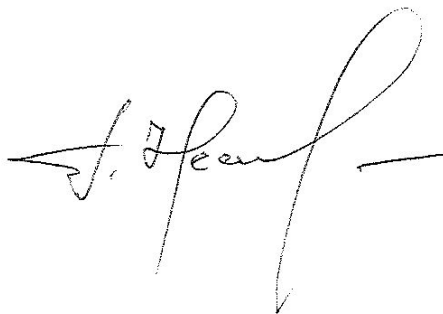
Всього станом на серпень 2014 року на непідконтрольній території перебувало 1 278,2 тис. пенсіонерів, а станом на кінець 2017 року пенсії не отримують 642,5 тис. осіб. Кабінет Міністрів публічно стверджує, що не має механізму виплати пенсії громадянам, які проживають на непідконтрольній території. Однак такий механізм був розроблений міжвідомчою робочою групою за участі народних депутатів, представників Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та ВПО і незалежних експертів, і знайшов відображення в законопроекті № 6692.

Ключові громадські організації закликають до якнайшвидшого ухвалення законопроекту № 6692 та приведення актів КМУ у відповідність до Конституції і пенсійного законодавства, зокрема, скасування дискримінаційної Постанови № 365 та відокремлення питання виплати пенсії від необхідності отримувати довідку переселенця. Комітет ВРУ з прав людини переконаний, що громадян України не можна карати за місце їхнього проживання.

Беручи до уваги вищевикладене, звертаюся до Вас із проханням при обговоренні можливості запровадження нової програми макрофінансової допомоги для України включити до списку попередніх умов внесення до порядку денного Верховної Ради України законопроекту № 6692 та позитивне вирішення цього питання. Такий крок з боку європейських інституцій сприятиме забезпеченню дотримання прав і свобод громадян України, зокрема конституційного права на отримання пенсій.

З повагою,

Голова Комітету

Григорій Немиря

Johannes Hahn
Commissioner for European Neighbourhood Policy
and Enlargement Negotiations

Cc: Hugues Mingarelli
Head of the EU Delegation to Ukraine

Kyiv, 15 January 2018

Dear Commissioner Hahn,

I would like to inform you that despite all possible efforts by the Verkhovna Rada Committee on Human Rights and international and non-governmental organizations, the Draft Law on pension payments to the citizens of Ukraine residing in the non-government controlled areas (NGCA) and internally-displaced persons (IDPs), registration No. 6692, has not been put on the agenda of Ukraine's Parliament since July 2017.

By such actions, the leadership of the Verkhovna Rada of Ukraine has violated the constitutional right of the citizens of Ukraine – in particular those who stayed in the NGCA of Donbas and IDPs – to receive pensions. Besides, international legal obligations have obviously been violated as it is clear that pension is property of citizens and they cannot be deprived of their property on discriminatory grounds. Suspension of pension payments is violation of the peaceful population rights to property. These actions seriously undermine social cohesion and complicate the process of achieving a sustainable peaceful solution and future reconciliation.

The problem of pension payments was one of the issues discussed during the joint meeting of the Rada Committee on Human Rights and the European Parliament Subcommittee on Human Rights held on 12 October 2017 in Brussels.

The Committee on Human Rights has repeatedly raised the question at the Verkhovna Rada Conciliatory Council meetings. Besides, three letters have been sent to Verkhovna Rada Chairman Mr. Andriy Parubiy with a request to put the above-mentioned issue on the Rada agenda, but no reply has been given.

The Draft Law on pension payments to the citizens of Ukraine residing in the NGCA and IDPs, registration No. 6692, has been prepared with the assistance of international organizations, in particular the UN, the Council of Europe, the ICRC and

the Norwegian Refugee Council, and Ukrainian and international NGOs, and has been supported by key Rada Committees, including the Committee on Human Rights and the Committee on Social Policy, Employment and Pensions.

The legislative act is aimed at the enforcement of the constitutionally guaranteed rights and freedoms of Ukraine's citizens, namely the pensioners who had to leave the place of their residence to avoid the negative consequences of the armed conflict, temporary occupation, violence and violations of human rights, as well as persons who had no possibility to move from the NGCA due to their health conditions and other reasons.

The Draft Law No. 6692 provides that the pensioners who reside in the NGCA will receive their pensions by means of registering in the pension fund on the controlled territory, via the Ukrainian banking system, but without the need to get an IDP certificate.

The adoption of the Draft Law will guarantee equal access conditions to pension benefits for all Ukrainian citizens independently of their place of residence and the fact of internal displacement.

The authors of the Draft Law are confident that the passage of the law by the Rada will be the first positive step towards solving the problem of resumption of pension payments to the IDPs and other impacted citizens, and will demonstrate the political will of Ukraine's government to protect the citizens who stayed in the NGCA.

It should also be mentioned that the reputable NGOs that deal with the protection of IDP's rights and freedoms, such as Donbas-SOS and Civil Coalition "Group of Influence", stress that the Cabinet of Ministers of Ukraine has created a system within which the citizens of Ukraine who reside in the NGCA can only receive their pensions after they get the IDP certificate. Without proposing any alternative, the Government has severely toughened the control procedures of payment of pensions and social benefits to IDPs. For example, the Cabinet of Ministers of Ukraine has adopted Resolution No. 365, according to which the payment of pensions can be suspended by the decision of local commissions. The Resolution has been many times appealed against in courts; at the moment, over 100 judgments have been passed in favour of pensioners. It is stated in the judgments that the above-mentioned government resolution and other bylaws contradict the Constitution and are discriminatory. At the same time, the binding IDP certificate creates problems for the pensioners who have changed their place of registration, have integrated in a new place and would like to abandon the discriminatory procedures related to the IDP certificate. Nevertheless, they are still refused the payments unless they have the IDP certificate.

As of August 2014, there were 1278.2 thousand pensioners in the NGCA; and as of November 2017, 642.5 thousand persons are not paid their pensions. The Cabinet of Ministers has publicly stated that there is no mechanism to pay pensions to the citizens

who reside in the NGCA. However, such a mechanism has been developed by an interagency working group with the participation of MPs, representatives of the Ministry of the Temporarily Occupied Territories and IDPs, and independent experts. Key elements of the mechanism have been included to the Draft Law No. 6692.

The Parliamentary Committee and the coalition of NGOs have called on to pass the Draft Law No. 6692 as soon as possible and to bring the CMU bylaws in line with the Constitution of Ukraine and pension legislation, in particular, to denounce the discriminatory Resolution No. 365 and separate the issue of pension payment from the need to receive the IDP certificate. The Committee believes that citizens cannot be punished for their place of residence.

Taking into account the above-said, I would like to ask you while discussing the possibility of a new programme of macro financial assistance to Ukraine, to make the inclusion of the draft law No. 6692 in the Rada agenda and positive solution of the issue a prerequisite for such assistance provision. Such step on the part of European institutions would contribute to guaranteeing rights and freedoms of citizens of Ukraine, in particular their constitutional right to pensions.

Yours sincerely,

Hryhoriy Nemyria
Chairman
Committee on Human Rights, National
Minorities and Interethnic Relations
Verkhovna Rada of Ukraine